

Zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych do projektu zmieniającego rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy

Lp	Treść uwagi	Podmiot zgłaszający	Stanowisko Departamentu
Uwagi dotyczące treści projektu nowelizacji rozporządzenia			
1.	<p>Uwaga do § 1 ust 1</p> <p>Proponowane doprecyzowanie pojęcia „staż pracy” daje szersze możliwości, jednak nie rozwiązuje w pełni istniejącego problemu – zasadna wydaje się zmiana §11 ust. 1 obowiązującego rozporządzenia, polegająca na zastąpieniu określenia „staż pracy” pojęciem „doświadczenie w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi”. W związku z tym proponuje się następujące brzmienie: „Pracownicy, o których mowa w §10 ust. 1 i 2, są obowiązani mieć udokumentowane doświadczenie w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, nabyte na podstawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) stosunku pracy; b) umów cywilnoprawnych; c) w ramach stażu; d) świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy na podstawie art. 44 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie; e) praktyk studenckich.” 	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników i Sympatyków Środowiskowych Domów Samopomocy	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Wycofanie się z propozycji dopisania do słowniczka § 2 pkt 4a oraz nadanie § 9 ust 1 obowiązującego projektu następującego brzmienia:</p> <p>„1. Kierownik domu jest obowiązany posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>2. Do doświadczenia zawodowego, o którym mowa w ust. 1, zalicza się okres zatrudnienia w domu.”;</p> <p>oraz nadanie § 11 ust. 1 obowiązującego rozporządzenia następującego brzmienia:</p> <p>„§ 11 ust 1. Pracownicy, o których mowa w § 10 ust. 1 i 2, są obowiązani spełniać wymagania w zakresie doświadczenia zawodowego. Przepisy § 9, w części dotyczącej doświadczenia zawodowego, stosuje się odpowiednio.”</p>
2.	<p>Uwaga do § 1 ust. 1</p> <p>Proponuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstąpienie od wprowadzania definicji stażu pracy; - wykreślenie z rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wymogu posiadania przez kandydatów do pracy na stanowiskach, o których mowa w § 9 oraz § 10 ust. 1 i 2, „stażu pracy na stanowisku, na którym miał bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi”. <p>Użyte w Rozporządzeniu MPiPS w sprawie środowiskowych domów samopomocy sformułowanie „bezpośredni kontakt” jest niejasne. Prawodawca nie określił, co rozumie pod tym pojęciem ani też w jakich podmiotach wymagany staż pracy powinien być zdobyty. Zakładając, że prawodawca miał na myśli posiadanie doświadczenia w pracy bezpośrednio z osobami z zaburzeniami psychicznymi (realizacja działań o</p>	MOPS Gdynia, Rada Pomocy Społecznej	<p>Uwaga częściowo uwzględniona</p> <p>Odstąpiono od wprowadzania definicji stażu pracy.</p> <p>Ze względu na specyfikę pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz w związku z koniecznością zapewnienia wysokiego standardu usług konieczne jest posiadanie przez osoby zatrudniane w środowiskowych domach samopomocy doświadczenia zawodowego w bezpośrednim kontakcie z tą grupą osób.</p> <p>Nadanie § 9 ust. 1 obowiązującego projektu następującego brzmienia:</p> <p>„§ 9 ust 1 Kierownik domu jest zobowiązany posiadać wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co</p>

	<p>charakterze wspierająco - aktywizującym), wymóg taki stanowi barierę i skutkuje problemami pracodawców z obsadzeniem wakatów, gdyż liczba podmiotów, w których kandydat mógłby uzyskać wymagany staż jest lokalnie ograniczona. Ponadto wymóg posiadania stażu może powodować rotację między śds-ami pracowników, którzy - mimo spełnienia wymogów formalnych w zakresie stażu pracy - nie posiadają właściwego podejścia i predyspozycji do pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.</p> <p>Odstąpienie od wymogu otworzy szerokiej grupie różnych specjalistów dostęp do zatrudnienia w środowiskowych domach samopomocy. Mając na względzie fakt, że organizacja funkcjonowania śds zakłada wykonywanie pracy w warunkach zapewniających możliwość wymiany wiedzy, doświadczeń i opinii w ramach zespołu wspierająco - aktywizującego, odstąpienie od wymogu jest zasadne.</p>		<p><i>najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi”</i></p> <p>oraz nadanie § 11 ust. 1 obowiązującego projektu następującego brzmienia:</p> <p><i>„§ 11 ust 1. Pracownicy, o których mowa w § 10 ust. 1 i 2, są obowiązani spełniać wymagania w zakresie doświadczenia zawodowego. Przepisy § 9, w części dotyczącej doświadczenia zawodowego stosuje się odpowiednio”</i></p> <p>Zmiana brzmienia w/w przepisów pozwoli na poszerzenie kręgu osób, które będą mogły być zatrudniane w domach.</p>
3.	<p>Propozycja zmiany §1 ust. 1 wprowadzającego §2 pkt 4a) poprzez dopuszczenie także doświadczenia zdobytego w oparciu o realizację zadań na rzecz i w kontakcie z osobami psychicznie chorymi, w oparciu o umowy o świadczenie usług wolontariackich.</p>	<p>Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na specyfikę pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz w związku z koniecznością zapewnienia wysokiego standardu usług konieczne jest posiadanie przez osoby zatrudniane w środowiskowych domach samopomocy doświadczenia zawodowego w bezpośrednim kontakcie z tą grupą osób. Dodatkowo zakres zadań wykonywanych w ramach wolontariatu, ze względu na dobrowolny charakter często nie jest równoznaczny z zakresem obowiązków wykonywanych w ramach działalności zawodowej, a ponadto ze względów formalnych jest często trudny do udokumentowania, zwłaszcza we wskazanym półrocznym okresie.</p>
4.	<p>Ograniczenie definicji stażu pracy nie spowoduje pozyskania pracowników o wysokich kompetencjach. Trudność tkwi raczej w wysokości wynagrodzenia za wykonywaną pracę. Wolontariat powinien wliczać się do stażu pracy.</p>	<p>Lubelskie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Ze względu na specyfikę pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz w związku z koniecznością zapewnienia wysokiego standardu usług konieczne jest posiadanie przez osoby zatrudniane w środowiskowych domach samopomocy doświadczenia zawodowego w bezpośrednim kontakcie z tą grupą osób. Dodatkowo zakres zadań wykonywanych w ramach wolontariatu, ze względu na dobrowolny charakter często nie jest równoznaczny z zakresem obowiązków wykonywanych w ramach działalności zawodowej, a</p>

			ponadto ze względów formalnych jest często trudny do udokumentowania, zwłaszcza we wskazanym półrocznym okresie.
5.	Propozycja dokonania zmiany § 1 ust. 2 , wprowadzającego nowe brzmienie § 7 ust. 4: „osoba mająca miejsce zamieszkania na terenie gminy lub powiatu może być skierowana do domu prowadzonego przez inną gminę lub inny powiat, któremu odpowiedni organ jednostki samorządu terytorialnego, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie do domu powierzył, w drodze porozumienia, realizację zadania publicznego w całości – lub w części – bez względu na to, czy gmina lub powiat powierzający wykonanie zadania, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby, prowadzi lub zlecił prowadzenie domu. Przepis ust. 3 w części dotyczącej przekazania dokumentów stosuje się odpowiednio.”	Zastępca Prezydenta Miasta Gliwice, dwie osoby prywatne	Uwaga uwzględniona § 7 ust. 4 otrzymuje następujące brzmienie: <i>„Osoba może być skierowana do domu prowadzonego przez inną gminę lub powiat, niż gmina lub powiat właściwy ze względu na jej miejsce zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego. Przepis ust. 3 w części dotyczącej przekazania dokumentów stosuje się odpowiednio”.</i>
6.	Uwaga do § 1 ust. 3 Należy pozostawić § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia bez zmian. Znaczące obniżenie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołów wspierająco – aktywizujących w domach typu A przekłada się na obniżenie jakości świadczonych usług, zmniejszy się czas bezpośredniej pracy indywidualnej z uczestnikami oraz efektywnej terapii, bez których śds może być co najwyżej „przechowalnią” dla osób przewlekle psychicznie chorych. Spowoduje to również zbytne obciążenie pracowników, ponadto może skutkować ograniczeniem zatrudnionego w domach typu A personelu o 40 %. Obniżenie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu w-a wpłynie negatywnie na efekty terapeutyczne i jakość świadczonych usług w środowiskowych domach samopomocy typu A. Zmiana wskaźnika spowoduje pogorszenie standardów pracy, a przede wszystkim obniży poziom wsparcia udzielanego osobom w niepełnosprawnościami. Będzie to miało negatywne przełożenie zarówno dla uczestników zajęć, pracowników realizujących programy wspierająco-aktywizujące jak i funkcjonowanie całych placówek.	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników i Sympatyków Środowiskowych Domów Samopomocy, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (uwagi zgłoszone przez Zarząd Główny poparte przez koła terenowe), Ogólnopolskie Stowarzyszenie Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”, Rada Pomocy Społecznej, Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, OPZZ, Porozumienie Na rzecz Wspierania Osób Chorujących Psychiczenie, Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego, Lubelskie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON, II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu Związek Stowarzyszeń Rodzin i Opiekunów Osób Chorych Psychiczenie „POL-FAMILIA”, Toruńskie Stowarzyszenie Współpraca, Środowiskowy Dom Samopomocy DoSAR „ART” we Wrocławiu, Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych, Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM, Środowiskowy Dom Samopomocy w	Uwaga uwzględniona Wykreślono § 1 ust. 3.

		Chelmu, Środowiskowy Dom Samopomocy w Ślesinie, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność, Rada Pomocy Społecznej	
7.	Projektowana zmiana w §1 ust. 3 dotycząca §12 ust.1 pkt 1 w brzmieniu: „1) 10 uczestników w domu typu A” wydaje się niezasadna i „nieżyciowa”. Zmiana §12 ust.1 pkt 1 poprzez nadanie mu następującego brzmienia: „1) 5 uczestników w domu typu A. 2) 3 uczestników w domu typu B lub C”.	II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu	Uwaga częściowo uwzględniona Wykreślono § 1 ust. 3 projektu, zatem wskaźnik pozostaje bez zmian.
Uwagi wykraczające poza zakres, w jakim projekt został zmieniony			
8.	Propozycja wykreślenia w §4 ust. 2 obowiązującego rozporządzenia wyrazów „w uzgodnieniu z wojewodą”. Brak jest uzasadnienia dla potrzeby uzgadniania z wojewodą programu działalności placówki i planu jej pracy. Stanowi to nadmierną ingerencję władzy publicznej w działalność prowadzoną w placówce. Ponadto wojewoda bez znajomości indywidualnych planów wspierająco – aktywizujących oraz możliwości psychofizycznych uczestników zajęć, nie jest w stanie wprowadzić ewentualnych zmian merytorycznych.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (uwagi zgłoszone przez Zarząd Główny poparte przez koła terenowe)	Uwaga nieuwzględniona. Prowadzenie środowiskowych domów samopomocy jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez powiat lub gminę. Wojewoda sprawuje nadzór nad wykonaniem tego zadania, dlatego też istotne jest, aby posiadał wiedzę w zakresie programu działalności domu oraz planów pracy, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że zadanie to jest finansowane z budżetu państwa. Nie ma przeszkód aby przedmiotowej analizie merytorycznej dokonywał wyznaczony przez wojewodę pracownik posiadający stosowną wiedzę w tym zakresie.
9.	Propozycja wprowadzenia zmiany w treści § 5 ust. 1 poprzez zwiększenie liczby miejsc w domu do 70 w jednym budynku. Przy spełnieniu innych standardów, zwiększenie liczby uczestników do 70 nie wpłynie niekorzystnie na realizację planów wspierająco – aktywizujących oraz samopoczucie uczestników. Zmiana przepisu pomoże uchronić wiele osób niepełnosprawnych przed pozbawieniem koniecznej rehabilitacji i wsparcia.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Oświęcimiu.	Uwaga nieuwzględniona Ograniczenie liczby miejsc w środowiskowym domu samopomocy podyktowane zostało koniecznością zapewnienia uczestnikom odpowiednich warunków terapii i wypoczynku. Uznano, że liczba 60 uczestników jest liczbą optymalną, a jej zwiększenie negatywnie wpłynie na proces realizacji planów postępowania wspierająco – aktywizującego, a przede wszystkim na samopoczucie uczestników.
10.	Propozycja wydłużenia możliwości zamknięcia ośrodka z 15 do 20 dni w ciągu roku; osoby z upośledzeniem umysłowym mentalnie trwają niezmiennie przy określonych wakacje i ferie i zgłaszają prośby o urlop z zajęć w śds na cały miesiąc; natomiast pracownicy nie mają też kiedy wykorzystywać przysługującego im urlopu	Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu	Uwaga nieuwzględniona Brak uzasadnienia do wprowadzenia przedmiotowej zmiany. Okres 15 dni, na które może zostać zamknięty dom jest wystarczający. Przy odpowiedniej organizacji pracy nie powinno być problemów z wykorzystaniem urlopu przez pracowników jednostki.

11.	<p>Propozycja wprowadzenia dodatkowej zmiany w § 7 pkt 1 rozporządzenia dotyczącą przedkładania zaświadczeń lekarskich, które osoba z niepełnosprawnością musi przedkładać, by otrzymać miejsce w środowiskowym domu samopomocy. Aktualnie uczestnicy są zobligowani, by przy każdym kolejnym wniosku o korzystanie z usług placówki mieć nowe zaświadczenie lekarza psychiatry lub neurologa potwierdzające rozpoznanie chorobowe lub upośledzenie umysłowe. Z założenia środowiskowe domy służą pomocą osobom przewlekle psychicznie chorym i upośledzonym umysłowo.</p>	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu, Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Niezbędne jest zaświadczenie lekarza psychiatry lub neurologa również w przypadku osób z upośledzeniem umysłowym, kierowanych do środowiskowego domu samopomocy typu B. Oceny na jakie zaburzenie psychiczne cierpi dana osoba i czy pomoc w formie uczestnictwa w zajęciach środowiskowego domu samopomocy będzie adekwatna w stosunku do jej potrzeb, może dokonać wyłącznie lekarz specjalista, wskazany w przepisie. Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że oprócz osób z upośledzeniem w stopniu znacznym czy głębokim, do domów kierowane są również osoby z upośledzeniem w stopniu lekkim i współwystępujących zaburzeniach neurologicznych. W przypadku wszystkich osób kierowanych do śds niezbędne jest również zaświadczenie lekarza rodzinnego o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie. Wymaganie to jest podyktowane troską o bezpieczeństwo wszystkich uczestników i pracowników tych jednostek, a także chęcią zapewnienia osobom niepełnosprawnym fizycznie odpowiednich warunków pobytu.</p>
12.	<p>Zasadne byłoby ograniczenie ilości wymaganych zaświadczeń lekarskich dołączanych do wniosku o skierowanie na pobyt w śds, jedynie do zaświadczenia wydawanego przez lekarza rodzinnego lub egzekwować dołączenie zaświadczenia od neurologa bądź psychiatry jedynie przy pierwszorazowym wnioskowaniu o skierowanie na pobyt w domu (a w przypadku kontynuacji usług - już nie).</p>	<p>II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona Treść § 7 została zmieniona poprzez dodanie ust. 8a, w następującym brzmieniu: <i>„8a. W sytuacjach, o których mowa w ust. 7 i 8 nie wymaga się aktualizacji zaświadczeń lekarskich, o których mowa w ust. 1.”</i></p>

13.	<p>Proponuje się § 7 pkt 8 nadać następujące brzmienie: „Okres, na jaki osoba została skierowana do domu, może być przedłużony.” Obecny zapis stwarza nieprawdziwe wrażenie, że środowiskowe domy są okresowymi przechowalniami przed umieszczeniem osoby w innym miejscu. Tymczasem są to miejsca wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w środowisku lokalnym – alternatywa wobec domów pomocy społecznej, miejsce przygotowania do innych etapów życia w tym aktywizacji zawodowej. Dla części osób ze znacznymi stopniami niepełnosprawności jest to jedyne dostępne miejsce życiowej aktywności, relacji społecznych – miejsce wieloletniego wsparcia i aktywności życiowej.</p>	Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy	<p>Uwaga nieuwzględniona Obecny zapis, wyszczególniający katalog okoliczności, w których okres skierowania do domu może być przedłużony, ma na celu zabezpieczenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi i ochronę uczestników środowiskowych domów samopomocy przed pozostaniem bez wsparcia.</p>
14.	<p>Proponuje się następujące brzmienie § 7 ust. 8: „Okres, na jaki osoba została skierowana do domu może być skrócony, w szczególności w sytuacji braku postępów w realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego na skutek pogorszenia stanu zdrowia uczestnika, uniemożliwiającego czynny udział w prowadzonych treningach. Przedłużenie okresu może nastąpić w szczególności w sytuacji, o której mowa w § 13 ust. 3, a okresowo nie ma możliwości skierowania osoby do warsztatu terapii zajęciowej albo możliwości zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.” Zgodnie z zapisami art. 51a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które /.../ wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększenia zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Ustęp 2 w/w artykułu stanowi: „Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym”. Praca z uczestnikiem śds - zgodnie z zapisami Rozporządzenia - odbywa się w oparciu o indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego. Prawodawca zakłada więc, że uczestnik śds jest osobą zdolną do czynnego udziału w procesie świadczenia usług, a więc uczestnictwa w</p>	MOPS Gdynia, Rada Pomocy Społecznej	<p>Uwaga nieuwzględniona W przypadku zaistnienia przesłanek natury zdrowotnej decyzja kierująca do środowiskowego domu samopomocy może zostać uchylona, w związku z czym nie jest konieczne wprowadzanie stosownego przepisu do rozporządzenia. Przedłużenie pobytu w śds z powodu okresowego braku możliwości skierowania osoby do innego ośrodka wsparcia lub domu pomocy społecznej podyktowane jest troską o zabezpieczenie potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi, a także ma na względzie podtrzymywanie umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym, wypracowanych podczas pobytu osoby w domu. Należy zwrócić uwagę, że w przepisie mowa o okresowym braku możliwości zapewnienia innych form pomocy osobie, a nie stałym ich zastąpieniu przez pobyt w śds.</p>

	<p>treningach. W sytuacji, gdy zdolność tę traci ze względów zdrowotnych i wymaga wzmożonej opieki, zasadne jest jak najpilniejsze zapewnienie mu adekwatnej formy wsparcia. Okresowy brak możliwości skierowania tej osoby do innego ośrodka wsparcia lub domu pomocy społecznej nie powinien stanowić podstawy do przedłużenia okresu pobytu w śds - w systemie pomocy społecznej przewidziano również inne formy wsparcia, np. usługi opiekuńcze, rodzinny dom pomocy czy mieszkanie chronione.</p>		
15.	<p>Proponuje się nadanie §10 ust. 1 i 3 obowiązującego rozporządzenia następującego brzmienia: <i>„Pracownikami domu, zatrudnianymi odpowiednio do potrzeb, są osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) psychologa; 2) pedagoga; 3) pracownika socjalnego; 4) instruktora terapii zajęciowej; 5) asystenta osoby niepełnosprawnej; 6) inne specjalistyczne, które będą odpowiadały rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu. <p>...</p> <p>3. Pracowników domu zatrudnia jednostka prowadząca dom. Jednostka prowadząca może zatrudniać innych pracowników, niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania domu”.</p> <p>Organizacje pozarządowe prowadzące śds-y pełnią funkcję pracodawcy w stosunku do wszystkich pracowników zatrudnionych w swoich strukturach. Każda placówka posiada kierownika, który jest bezpośrednim przełożonym zatrudnionych tam pracowników. Jest on odpowiedzialny za właściwy dobór kadry i wnioskuje do organu prowadzącego o zatrudnianie pracowników placówki. Powyższy sposób zatrudniania dotyczy wszystkich placówek wsparcia prowadzonych przez organizacje pozarządowe.</p>	<p>Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (uwagi zgłoszone przez Zarząd Główny poparte przez koła terenowe), Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych, Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy</p>	<p>Uwaga uwzględniona - §10 ust. 1. i 3 otrzymują następujące brzmienie: <i>„§10 ust. 1. W domu zatrudnia się, odpowiednio do potrzeb: osoby posiadające następujące kwalifikacje zawodowe:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) psychologa; 2) pedagoga; 3) pracownika socjalnego; 4) instruktora terapii zajęciowej; 5) asystenta osoby niepełnosprawnej; 6) inne specjalistyczne, które będą odpowiadały rodzajowi i zakresowi usług świadczonych w domu. <p>...</p> <p>3. W domu mogą być zatrudniani inni pracownicy, niezbędni do prawidłowego funkcjonowania domu”.</p>
16.	<p>Dobro terapii wymaga, aby w śds mogli być zatrudniani nie tylko terapeuci zajęciowi, ale również specjaliści z wykształceniem humanistycznym i artystycznym.</p>	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Obecny zapis § 10 daje możliwość zatrudniania tego typu pracowników.</p>
17.	<p>Konieczna jest zmiana § 11 ust. 1 dotyczącego wymagania stażu pracy w bezpośrednim kontakcie z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Zapis ten powoduje, że brak jest kandydatów na stanowiska w śds lub jedynymi kandydatami są pracownicy zwolnieni z innego z śds-u z powodu nierzetelnej</p>	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy w Ślesinie</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona Ze względu na specyfikę pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi oraz w związku z koniecznością zapewnienia wysokiego standardu usług konieczne jest posiadanie przez osoby</p>

	pracy.		zatrudnianie w środowiskowych domach samopomocy doświadczenia zawodowego w bezpośrednim kontakcie z tą grupą osób. Jednocześnie
18.	Proponuje się zmianę brzmienia § 11 : wykreślenie ustępu 2. Rozporządzenie określa zakres tematyczny (obszar) przeszkolenia i doświadczenia, nie dookreślając niezbędnego wymiaru, choć użyte sformułowanie („przeszkolenie”) sugeruje niewielki wymiar. Stawianie wymogu udokumentowania spełnienia tego warunku wydaje się więc bezzasadne w odniesieniu do zatrudnianych specjalistów, którzy z racji posiadania kwalifikacji zawodowych określonych <i>Rozporządzeniem</i> (§10), posiadają również niezbędną wiedzę w tym zakresie.	MOPS Gdynia, Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM, Rada Pomocy Społecznej	Uwaga nieuwzględniona W związku z koniecznością zapewnienia wysokiego standardu usług, a także z faktem, że treningi są podstawową formą świadczenia usług, konieczne jest posiadanie przez pracowników stosownego przeszkolenia. Posiadane kwalifikacje zawodowe muszą być uzupełnione praktycznym doświadczeniem i przeszkoleniem w tej dziedzinie. Jednocześnie § 11 ust. 1 obowiązującego rozporządzenia nadaje się następującego brzmienie: <i>„§ 11 ust 1. Pracownicy, o których mowa w § 10 ust. 1 i 2, są obowiązani spełniać wymagania w zakresie doświadczenia zawodowego. Przepisy § 9, w części dotyczącej doświadczenia zawodowego, stosuje się odpowiednio.”</i>
19.	Proponuje się § 13 pkt 3 nadać następujące brzmienie: „W przypadku osiągnięcia przez uczestnika poziomu samodzielności umożliwiającego uczestnictwo w innych formach wsparcia, zespół wspierająco-aktywizujący podejmuje działania umożliwiające uczestnikowi korzystanie z innych form wsparcia w celu kontynuacji procesu usamodzielnienia, w szczególności poprzez odpowiednie formy rehabilitacji zawodowej lub zatrudnienia.” Wnioskowanie do jednostki prowadzącej o podjęcie działań wydłuża możliwość płynnego przejścia uczestnika z jednej do drugiej formy wsparcia, zwalnia zespół wspierająco – aktywizujący od odpowiedzialności za jednostkowe losy uczestnika. Współpracując z licznymi instytucjami zespół ten ma odpowiednią wiedzę i umiejętności, aby umożliwić uczestnikowi uczestnictwo w innych formach wsparcia lub podjęcie zatrudnienia.	Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy	Uwaga nieuwzględniona Obecny zapis nie zwalnia zespołu aktywizująco-wspierającego z odpowiedzialności za uczestnika. Obliguje członków zespołu do współpracy i konsultacji z innymi podmiotami w sprawie dalszego postępowania z uczestnikiem. Ma to na celu wzmożoną analizę sytuacji i dbałość o właściwą ocenę możliwości osoby zaburzonej psychicznie. Konieczność współpracy pracowników domu z innymi podmiotami w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników wynika również bezpośrednio z treści §21 obowiązującego rozporządzenia.
20.	Proponuje się § 15 nadać następujące brzmienie: „Całodobowe wyżywienie jest finansowane z odpłatności uczestników lub dodatkowej dotacji – jeśli osoby nie są w stanie tej odpłatności ponieść.” Uczestnik korzystający z miejsca całodobowego pobytu nie partycypuje w kosztach utrzymania mieszkania, nie opłaca czynszu, nie płaci za energię i inne media. Wyżywienie powinno być kosztem, który ponosi uczestnik, a jeżeli nie ma	Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy	Uwaga nieuwzględniona Zgodnie z § 15 dom umożliwia uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywanie gorącego posiłku , przyznanego w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art.17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy, lub w ramach treningu kulinarnego, nie zaś zapewnia gorący posiłek . Zapis oznacza, że przygotowanie ciepłego posiłku w

	<p>takiej możliwości to Ośrodek Pomocy Społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania uczestnika. Śds na prowadzenie miejsca całodobowego nie otrzymuje dodatkowej dotacji a mieszkańcy dysponują własnymi dochodami więc większości sytuacji są w stanie ponieść koszty przynajmniej wyżywienia.</p> <p>(podobnie jak uczestnicy mieszkający we własnych domach)</p> <p>Ma to wymiar również terapeutyczny, uczy planowania wydatków, odpowiedzialności. Śds nie jest w stanie zagwarantować w ramach własnego budżetu całodziennego wyżywienia osobom korzystającym z miejsc całodobowych.</p>		<p>Środowiskowym domu samopomocy może odbywać się na zasadzie treningu kulinarnego. W przypadku, gdy przygotowanie gorącego posiłku jest częścią treningu kulinarnego prowadzonego w Śds koszty związane z realizacją tego zadania powinny pochodzić z budżetu Śds w ramach działalności bieżącej.</p> <p>W przypadku braku możliwości zapewnienia ciepłego posiłku w ramach treningu kulinarnego, uczestnicy mogą korzystać z pomocy programu „Pomoc państwa w zakresie żywienia”.</p> <p>Posiłki, których spożywanie umożliwia Śds przeznaczone są dla osób chętnych nie muszą z nich obowiązkowo korzystać wszyscy uczestnicy.</p>
21.	<p>Wskazane jest jasne określenie sprawy treningu kulinarnego i zapisu w umowie na wykonanie zadania- zapewnienie posiłku uczestnikom.</p> <p>Wywiązanie się z umowy w kwestii zapewnienia posiłku powinno jasno uwzględniać możliwość skorzystania z usług obcych – cateringu. Natomiast zajęcia treningu kulinarnego: czyli nauka przygotowania prostego posiłku, obsługi narzędzi i podstawowych sprzętów AGD powinny być czymś zupełnie osobnym od konieczności ugotowania posiłku dla grupy.</p> <p>Prosimy przedyskutować jasny zapis: aby nastąpiło rozdzielenie treningu kulinarnego od konieczności zapewnienia posiłku uczestnikom.</p>	Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Nie ma przeszkód, aby trening kulinarny był realizowany w szerszym zakresie, niż przygotowanie gorącego posiłku, o którym mowa w § 15 obowiązującego rozporządzenia.</p>
22.	<p>Proponuje się zmianę brzmienia § 18 rozporządzenia: Obecne brzmienie „<i>Standard usług w domu uważa się za spełniony, jeżeli obiekt, w którym usługi są świadczone, spełnia następujące warunki: /.../</i>” na następujące: „<i>Standard obiektu, w którym świadczone są usługi, uważa się za spełniony, jeżeli obiekt spełnia następujące warunki: /.../</i>”</p> <p>Zgodnie z obecnym brzmieniem w/w artykułu spełnienie standardu usług w Śds ograniczono jedynie do spełnienia wymogów dotyczących obiektu i jego wyposażenia. Nie jest to więc „standard usług w domu”, a standard obiektu, w którym funkcjonuje Śds.</p>	MOPS Gdynia, Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM, Polskie Forum osób Niepełnosprawnych, Rada Pomocy Społecznej	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>Wprowadzenie proponowanego zapisu może stanowić przekroczenie delegacji ustawowej.</p>
23.	<p>Proponuje się wykreślenie całego zapisu § 23 rozporządzenia i wprowadzenie zapisu o obowiązku stałego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez pracowników.</p> <p>Zapewnienie realizacji w Śds różnorodnych usług, o których mowa w §14 <i>Rozporządzenia</i>, wymaga zatrudnienia pracowników o różnych specjalnościach. Zgłaszane przez nich</p>	MOPS Gdynia, Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM, Rada Pomocy Społecznej	<p>Uwaga nieuwzględniona</p> <p>To właśnie obecne brzmienie przedmiotowego zapisu rozporządzenia służy zapewnieniu wysokiego standardu usług. Ogólny zapis o konieczności podnoszenia przez pracowników swoich kwalifikacji zawodowych pozostanie trudnym do egzekwowania i</p>

	<p>potrzeby szkoleniowe w dużej mierze są indywidualne - odnoszą się do specyfiki wykonywanych czynności zawodowych i służą podnoszeniu kompetencji zawodowych. Mając na względzie jak najwyższą jakość usług, zasadne jest więc wprowadzenie obowiązku stałego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez pracowników, jednakże bez narzucania konieczności organizowania przez kierownika domu zajęć i szkolenia z określoną częstotliwością. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na następujące niedoprecyzowania i niespójności w zapisach rozporządzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niejasność dotycząca wskazanych w § 23 form realizacji kształcenia - różnica między zajęciami a szkoleniem, - zapisy § 6 ust. 1 nie przewidują możliwości przeprowadzania zajęć / szkolenia w godzinach działania domu (a więc i w godzinach pracy pracowników), choć ich organizatorem jest kierownik domu. 		<p>weryfikacji, a w konsekwencji martwym zapisem. Kierownik organizując szkolenia i zajęcia dla pracowników może dokonywać weryfikacji zgłoszonych potrzeb szkoleniowych, stosownie do posiadanego budżetu.</p>
24.	<p>Proponuje się dopisanie w § 24 ust. 3 pkt 1 lit a obowiązującego rozporządzenia punktu o treści „<i>decyzja kierująca do udziału w zajęciach wraz z wywiadem środowiskowym i zaświadczeniami lekarskimi</i>”. Zgodnie z dotychczasowym zapisem organy kierujące uczestników do śds przesyłają wyłącznie decyzję kierującą. Tymczasem dane zawarte w wywiadzie środowiskowym oraz zaświadczenia lekarskie zawierają bardzo istotne informacje o uczestniku, które w znacznym stopniu wpływają na diagnozę funkcjonalną oraz opracowanie indywidualnego planu wspierająco – aktywizującego.</p>	<p>Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (uwagi zgłoszone przez Zarząd Główny poparte przez koła terenowe)</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, zatem służy on przyznaniu bądź odmowie przyznania świadczenia, nie zaś diagnozie funkcjonalnej osoby. Podobnym celom służy przedstawiane przez osobę kierowaną zaświadczenie lekarskiego. Dokumenty te stanowią integralną część dokumentacji postępowania administracyjnego, dlatego też miejscem ich jest jednostka kierująca. Zgodnie z § 8 ust. 2 obowiązującego rozporządzenia przed przyjęciem do domu pracownik socjalny lub inny pracownik, wskazany przez kierownika domu, w przypadku potrzeby zebrania dodatkowych informacji dotyczących osoby kierowanej lub jej sytuacji rodzinnej, sporządza pisemną notatkę w tej sprawie. Informacje te można zdobyć w toku pobytu osoby w jednostce.</p>

25.	Nie do zaakceptowania jest stwierdzenie, zawarte w uzasadnieniu projektu rozporządzenia, że „celem proponowanych zmian jest przede wszystkim pomoc organom prowadzącym środowiskowe domy samopomocy przez przesunięcie terminu dostosowania domów do obowiązującego standardu. Wydłużenie terminu dochodzenia do standardów nie zmienia faktu, że jednostki te są placówkami niedofinansowanymi, co jest głównym powodem ich trudności w osiągnięciu przez nie wymaganych standardów.	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność	Uwaga uwzględniona Przedmiotowe zdanie zostało wykreślone z tekstu uzasadnienia projektu.
Uwagi stanowiące materię ustawową			
26.	Wysokość dotacji dla środowiskowych domów samopomocy powinna być ustalana na poziomie centralnym i powiązana z waloryzowanym wskaźnikiem, np. 90% płacy minimalnej, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności i rzeczywistych potrzeb osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Ustalanie miesięcznej kwoty dotacji na jednego uczestnika z budżetu państwa na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi przenieść z Wojewody na Ministra Pracy i Polityki Społecznej, celem ujednoczenia dotacji we wszystkich województwach. Koszty prowadzenia ośrodków wsparcia powinny być corocznie waloryzowane, przy czym kwota dotacji na jednego uczestnika powinna być ustalona na poziomie co najmniej 80% minimalnego wynagrodzenia za pracę, co zapewniłoby stabilizację finansową, zabezpieczenie wykonania zaplanowanych zadań, stabilizację zatrudnienia specjalistów	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym (uwagi zgłoszone przez Zarząd Główny poparte przez koła terenowe), Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu, Mazowieckie Forum Środowiskowych Domów Samopomocy, II Środowiskowy Dom Samopomocy w Bolesławcu, Środowiskowy Dom Samopomocy DoLSAR „ART” we Wrocławiu, Środowiskowy Dom Samopomocy w Ślesinie, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych,.	Uwaga nieuwzględniona. Sposób finansowania środowiskowych domów samopomocy jest materią ustawową, stąd brak możliwości wprowadzenia proponowanych zmian do treści projektu.
27.	Konieczne jest ujednoczenie w całej Polsce możliwości podpisywania umów na prowadzenie śds na dłużej niż 1 rok.	Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych	Uwaga nieuwzględniona – zagadnienie to stanowi materię ustawową.
28.	Konieczne jest podwyższenie wynagrodzenia pracowników śds do średniej krajowej i ustawowe przyznanie pracownikom śds 10 dni urlopu więcej, przynajmniej co dwa lata, z powodu trudnych warunków pracy oraz możliwość korzystania z półrocznego płatnego urlopu na tzw. podratowanie zdrowia	Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu	Uwaga nieuwzględniona – zagadnienie to stanowi materię ustawową.
29.	Za potrzebne uważamy uszczegółowienie zapisu dotyczącego odpłatności za pobyt w śds (zapisy są owszem w ustawie o pomocy społecznej) – rodzice i uczestnicy muszą mieć jasny zapis ze odpłatność jest obowiązkowa nawet gdy chorują, nawet gdy jada na turnus rehabilitacyjny i nawet gdy ośrodek zgodnie z Rozporządzeniem jest zamknięty, aby jasno było iż	Środowiskowy Dom Samopomocy PRTON w Toruniu	Uwaga nieuwzględniona – zagadnienie to stanowi materię ustawową.

	samo zgłoszenie nieobecności usprawiedliwienie – nie zwalnia ze stałej opłaty za przyznane miejsce i usługi w śds		
30.	Wydłużenie terminu dochodzenia do standardów nie zmienia faktu, że jednostki te są placówkami niedofinansowanymi, co jest głównym powodem ich trudności w osiągnięciu przez nie wymaganych standardów.	Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność	Uwaga nieuwzględniona Sposób finansowania środowiskowych domów samopomocy jest materią ustawową, stąd brak możliwości wprowadzenia zmian dotyczących ich finansowania do treści projektu.